

Årsberetning for Social- rådgiveruddannelsens censorformandsskab 18/19

HENRIETTE HENRIKSEN – JOHN KLAUSEN – LEIF JACOBSEN –
LIS MONTES DE OCA

Indhold

Indledning.....	2
Årsberetningen under forandring	2
Årets arbejde i censorformandsskabet 31.august – 1. juli 2019.....	4
Landsmøde for censorer.....	4
Samarbejde med censorer	4
Samarbejde med censorsekretariatet.....	5
Samarbejde med ledernetværk.....	5
Samarbejde med Ministeriet for Forskning og Udvikling.....	6
Samarbejde i formandskabet	6
Samarbejde med Dansk socialrådgiverforening (DS) og Sammenslutningen af danske Socialrådgiverstuderende (SDS)	6
Karakterstatistikker	6
Resumé.....	7
Hovedtræk i censorrapporterne - 31. august 2018 – 1. juli 2019	8
Kvantitative data	9
Censorrapporten som både kontrol- og udviklingsredskab	10
Kvalitetsbegrebet i uddannelser og professioner	11
Kvalitative data	13
Uddannelseskvalitet - eksamensforløb, niveau og indhold - eksempler fra censorrapporterne.....	13
Resultatkvalitet - samspil, relevans - eksempler fra censorberetningerne.....	15
Markedskvalitet - employability - eksempler fra censorberetningerne.....	18
Systemkvalitet - niveau, kvalitet, kvalifikationsrammen - eksempler fra censorberetningerne	19
Afrunding.....	23

Indledning

Årsberetningen under forandring

Årsberetningerne fra professionsbachelor-uddannelserne har fået ny, primær modtager. Styrelsen for Forskning og Uddannelse under Forsknings- og Uddannelsesministeriet besluttede i 2018, at de fremtidige årsberetninger skulle stiles til de omhandlede uddannelsessteder og ikke længere til Styrelsen – med virkning fra 2018-årsberetningerne. Der er naturligvis ikke tale om yderligere forandringer i styringskæden mellem ministerium/styrelse, uddannelsessteder og censorfunktionerne. Ved årsmødet mellem censorformandskaberne og Styrelsen den 28. november 2019 fremlagde en arbejdsgruppe¹ en anbefaling vedr. indholdet i årsberetningerne.

Allerede i januar 2019² drøftede Ledernetværket og Censorformandskabet, hvorledes den mest centrale og omfattende del af datagrundlaget for årsberetningerne – censorernes rapporter fra de afviklede eksaminationer – kunne nyttiggøres yderligere i uddannelsesstedernes kontinuerlige udvikling af socialrådgiverens viden, færdigheder og kompetencer. Arbejdsgruppens anbefalinger er dog søgt indarbejdet i nærværende årsberetning – trods den sene udmelding af samme.

Nærværende årsberetning har denne ambition, primært gennem tre iagttagelige ændringer:

1. Årsberetningerne har hidtil været udarbejdet i en skabelon, fælles for professionsbachelor-uddannelserne og udarbejdet af Styrelsen for Forskning og Uddannelse. Selv om censors opgaver i.f.m. eksamensafvikling er uændrede (og fastlagt i eksamensbekendtgørelsens §31) har Censorformandskabet for socialrådgiveruddannelsen vurderet, at skabelonen, samt visse fokuseringer i årsberetningen m.v., burde justeres og tilpasses hensigten om en øget anvendelse i skolernes kontinuerlige kvalitetssikring og udvikling af uddannelsen. Derfor har årsberetningen 2019 en let ændret opbygning og et justeret fokus.
2. Med uddannelsesstederne som primære modtagere af årsberetningen har det været hensigten at øge den *samlede* anvendelse og videregivelse af censorrapporternes empiriske

¹ Arbejdsgruppen bestod af tre censorer, som dækker erhvervsakademi-, professionsbachelor- og universitetsuddannelserne; to repræsentanter fra erhvervsakademierne; to repræsentanter fra professionshøjskolerne; to repræsentanter fra universiteterne, samt tre medarbejdere fra Styrelsen for Forskning og Uddannelse

² Møde mellem Ledernetværket og Censorformandskabet den 31. januar 2019.

data. Kursiveringen markerer, at skolerne respektivt har adgang til 'deres egne' censorrapporter og dermed har muligheden for at lade egne rapporter indgå i kvalitetssikring og udvikling.

3. Uddannelsesstederne har udtrykt et ønske om at øge anvendelsen af graduering i de afgivne svar i censorrapporterne. Fra 2020-21 vil et øget antal spørgsmål således have svarmulighederne: Meget tilfredsstillende; tilfredsstillende; mindre tilfredsstillende, ikke tilfredsstillende. Censorrapporterne vil endvidere samtidigt blive differentierede og målrettet de respektive modulers læringsmål.
4. Efter ønske fra Uddannelsesledernetværket vil årsberetningerne nu have et klarere fokus på selve udprøvningsne, mens censorernes kommentarer til de ydre forhold (eksamensplan og tidsrammer; formøde; antal eksaminationer pr. dag; lokaleforhold o.a.) vil tilgå uddannelseslederne i et særskilt notat. Det skal bemærkes, at skillelinjerne mellem udprøvningsernes kerneindhold og de ydre forhold kan være ikke-eksisterende.

Den punktvis opstilling til en ny skabelon blev, som anført ovenfor, formidlet på det ordinære årsmøde mellem censorformandskaberne og Styrelsen for Uddannelse og Forskning.

Denne årsberetning indledes med en redegørende oversigt over årets arbejde i censorformandskabet efterfulgt af en række hovedtræk fra censorberetningernes kvantitative del.

Herefter følger en omfattende fremlæggelse af censorberetningernes kvalitative dele (kommentarerne i fritekst), primært relateret til ovenstående pkt. 1, 2 og 4. Til disse formål vil vi præsentere

1. nogle grundtræk og tendentielle skillelinjer i censorrapporternes fokuseringer og
2. en praktisk anvendelig kategorisering af den indkomne datamængde, der har potentialet til at samle og forene interessenternes³ tilgang til eksamen, censur og kvalitetssikring.

³ Interessentkredsen omfatter især skolerne/uddannelseslederne, underviserne/eksaminatorerne, censorkorpset, Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Dansk Socialrådgiverforening og Sammenslutningen af danske Socialrådgiverstuderende.

Årets arbejde i censorformandskabet 31.august – 1. juli 2019

Landsmøde for censorer

Landsmødet for censorer den 29. august 2018 havde godt 100 deltagende censorer og gæster. Landsmødet var det første møde i den nye 4-årige beskikkelsesperiode der løber fra 01.08.2018 - 01.08.2022.

Eksamensbekendtgørelsen stadfæster at mindst en fjerdedel af censorerne udskiftes efter endt beskikkelsesperiode, men ved seneste beskikkelsesrunde var udskiftningen tæt på 50%. Landsmødet afvikledes derfor med en forventning om, at flertallet af de deltagende var nybeskikkede censorer. På denne baggrund lagde formandskabet vægt på, at årsmødets formål var at informere og debattere censors rolle både jf. bekendtgørelsens bestemmelser, men også i praksis. Tina Bering Keiding (Aarhus Universitet, CUDIM) var inviteret til at lave et oplæg om netop eksamen, vurderinger, skøn og karaktergivning. Formandskabet holdt oplæg om vurdering på baggrund af læringsmål og de krav der, jf. eksamensbekendtgørelsen, ligger til varetagelse af censorfunktionen fx afrapportering og notatpligt.

Samarbejde med censorer

Der er i perioden afviklet et censorkontaktmøde ud over landsmødet. Fokus på mødet, der blev afviklet med ca. 30 deltagende censorer, var i høj grad introduktion til censorgerningen med fokus på konkrete og praktiske elementer.

På mødet blev der - med udgangspunkt i eksamensbekendtgørelsen og almindelige forvaltningsretlige regler orienteret om bl.a. censors notatpligt. Der blev præsenteret voteringskabeloner og formidlet, hvordan skabeloner og WiseFlow evt. kan anvendes. Derudover blev formålet med censors virke diskuteret, anknytningen til praksis og censors særlige rolle mht. at sikre at prøver er i overensstemmelse med mål og krav, samt tilse at de studerende får en retfærdig behandling og en pålidelig bedømmelse.

Flere nye censorer har været i dialog med formandskabet i perioden for at diskutere forståelse af udprøvning på baggrund af læringsmål, censors rolle og for at reflektere over mulige dilemmaer ved eksamensbordet.

Samarbejde med censorsekretariatet

Sekretariatet står for allokeringer til institutionerne og samarbejdet, samt den daglige drift, fungerer yderst tilfredsstillende. Formanden indgår i styregruppen for censorsekretariatet og deltager i disse møder ca. én gang per halvår. I styregruppen deltager repræsentanter fra ledernetværkene samt censorformandskaberne. Referater fra møderne forefindes på censor-it.

Sekretariatet yder stor indsats vedr. allokeringsarbejdet og i formandsskabet er vi overordentlig tilfredse og glade for det gode samarbejde med sekretariatet.

Samarbejde med ledernetværk

Censorformandsskabet afviklede den 31. januar 2019 et møde med skolernes ledernetværk. Emnerne på det første møde med det nyvalgte censorformandsskab, handlede i særdeleshed om nye tværprofessionelle eksamener, hvor to eller flere professioner skriver bachelorprojekter sammen. Der er stor forskel på, hvordan dette organiseres og rammesættes på de forskellige institutioner, og det er noget begge parter har særlig opmærksomhed på i den kommende periode.

Derudover blev der indgået en aftale mellem formandsskabet og ledernetværket vedr. institutionernes klager henholdsvis bekymringer vedr. censorer og censorgerningen. Aftalen er at klager over censor altid sendes direkte fra den pågældende uddannelsesleder eller dennes ledelse til formanden for censorformandsskabet, hvorefter sagen behandles af censorformandsskabet med høring af censor og evt. yderligere oplysning af sagen. Der træffes også beslutning om der er grundlag for at indstille, at Styrelsen bringer censorbeskikkelsen til ophør. Er der tale om forespørgsler af generel karakter, forelægges disse for formanden for ledernetværket, der drøfter forholdet med formand for censorformandsskabet.

I medfør af ændringen, hvor uddannelsesstederne fremover bliver de primære modtagere af formandskabernes årsberetninger, drøftede mødet de tilretningsmuligheder i skabelonen til censorrapporten, der vil kunne optimere skolernes anvendelse af indkomne data. Det var endvidere en generel anbefaling, at den kommende skabelon anvender graduering i svarmulighederne (se også ovenfor).

Samarbejde med Ministeriet for Forskning og Udvikling

Der afvikles årligt i ministeriet møde for formænd for landets censorkorps. Censorformanden deltager. Der har på mødet været fokus på opkvalificering af censorer gennem et online censorkursus. Kurset er udviklet på baggrund af anbefalinger fra Censorudvalgets rapport "Et fremtidssikret censorsystem" (UFM, 2017) ⁴

Kurset har flere foki blandt andet introduktioner til forståelse af kvalifikationsrammen, karakterbekendtgørelse og karakterskala, udprøvning med udgangspunkt i læringsmål, censors rolle ved eksamensbordet og opgave samt rollefordeling mellem eksaminator og censor. Kursets målgruppe omfatter alle censorer på alle videregående uddannelser og er således ikke målrettet professionsbachelor uddannelserne. Censorer på uddannelsen er blevet opfordret til at tage kurset. Dokumentation for gennemførelse af kurset anbefales uploadet på censors profil.

Samarbejde i formandskabet

Formandskabet har haft travlt med at revidere Censorvejledningen, ligesom møder anvendes delvist på sagsbehandling og opfølgning på klager og ankesager, og delvist på udvikling af nye tiltag over for censorer. Et særligt fokus har været arbejdet med at udvikle ny skabelon til censorrapporten, med en revision af spørgsmål og skalering: fra meget tilfredsstillende til ikke tilfredsstillende. Håbet er at øge anvendeligheden med reference til akkrediteringsinstitutionens øgede fokus på udprøvnings-

Samarbejde med Dansk socialrådgiverforening (DS) og Sammenslutningen af danske Socialrådgiverstuderende (SDS)

Der har i perioden været afholdt det ordinære, årlige møde med DS og SDS den 16.marts 2019, hvor formandskabet blandt andet har redegjort for udfaldet af ankesager, ligesom de studerende ret til aktindsigt, uden at der foreligger en klagesag, er blevet formidlet og diskuteret.

Karakterstatistikker

Det er i øjeblikket ikke muligt for Professionshøjskolernes Censorsekretariat at levere valide karakterstatistikker.

⁴ <https://ufm.dk/publikationer/2017/censorudvalgets-rapport-et-fremtidssikret-censorsystem>

Det skyldes, at datamodellen i den digitale eksamensplatform WISEflow, som anvendes af Professionshøjskolerne, ikke er kompatibel med Professionshøjskolernes anvendelse af flere Censor-IT prøvebestillinger til samme eksamensflow, i relation til karakteroverførsel via API mellem WISEflow og Censor-IT. Sekretariatet arbejder på en løsning.

Resumé

Som anført ovenfor i Indledningen er Styrelsen for Uddannelse og Forskning ikke længere primær modtager af censorformandskabernes årsberetninger. Denne position er overtaget af de enkelte professionshøjskoler, der udbyder bacheloruddannelsen til socialrådgiver.

Årsberetningen for 2018-2019 afspejler censorkorpsets altovervejende indtryk af en uddannelse og en bachelorgrad på et tilfredsstillende niveau, indhentet gennem censorrapporternes kvantitative dele, hvor den anvendte skabelon spørger til en række kerneforhold (se nedenfor). Censorerne tilkendegiver i meget vid udstrækning, at uddannelsen vurderes at være af høj faglig kvalitet, og at der er en generel tilfredshed med niveauet. Ingen af disse datatyper giver anledning til bemærkninger.

I konsekvens af årsrapportens indplacering i skolernes kontinuerlige udvikling og kvalitetssikring er censorrapporternes fritekst trukket betydeligt længere frem i nærværende årsrapport. Vi har anvendt en kvalitetskvadrant⁵, der bruger en simpel tekstanalyse for at tydeliggøre fire væsentlige kvalitetsmarkører i uddannelse generelt.

De kvalitative data er jf. Bergh (2010) opgjort i temaerne: uddannelseskvalitet, resultat kvalitet, markedskvalitet og systemkvalitet. Disse vurderer vi afspejler censorudvalgets anbefalinger til indhold i rapporten.

De kvalitative data vedr. uddannelseskvalitet rummer stor anerkendelse til mange eksaminatorer, men også bekymring i forhold til eksaminatorer, der ikke har indgående kendskab til socialfaglig praksis og som er uerfarne eksaminatorer. Der ses desuden også en øget grad at kommentarer, der retter sig mod studerendes manglende kompetencer inden for det juridiske felt. Dette er særligt

⁵ Efter Andreas Bergh: Vad gör kvalitet med utbildning? Om kvalitetsbegreppets skilda innebörder och dess konsekvenser för utbildning; side 277ff; Örebro Universitet, 2010. Doktorafhandlingen kan downloades gratis.

bemærkelsesværdigt i forhold til praktikmodulet, hvor jura er både et vidensmål og et færdighedsmål, og her finder vi flere censorer, der er kritiske vedr. de studerendes niveau, når det kommer til udprøvning af færdighed i juridisk metode. Censorerne på dette modul er alle uddannede socialrådgivere og med umiddelbart kendskab til praksis.

Data vedr. resultat kvalitet indeholder en bred anerkendelse af, at udprøvningsne evner at forene læringsrummene (undervisning i de respektive moduler og praksismodulet) under de formulerede læringsmål. Censorerne bemærker sig positivt, at læringsmålene anvendes som guidelines – med fokus på omsætning til praktisk anvendelse i socialt arbejde.

Data vedr. markedskvalitet knytter sig i særdeleshed til praktikmodulet, hvor censorer med tæt praksistilknytning og ansættelser er beskikkede. Kommentarerne hertil koncentrerer sig i overvejende grad om en positiv respons på studerendes tydelige arbejde med mundtlig kommunikation med borgere, men også på en bekymring, der knytter sig til manglende fokus på strukturelle rammer og færdigheder inden for forvaltningspraksis.

I forhold til eksamen og udprøvning har systemkvalitet to hovedaspekter: en central og en lokal. Sidstnævnte er typisk den enkelte skoles udformning af rammer, vilkår m.v. – naturligvis med et afsæt i bekendtgørelser, men sådan at den nærmere specifikation forklarligt er overladt til den enkelte uddannelsesinstitution. Censorernes bemærkninger vedrører primært de lokale tilrettelæggelser af udprøvningsne - et afleveret, skriftligt materiale indgår i eksamensgrundlaget, men er ikke tilgængeligt for censor; læringsmålene kan mangle 1) klare forbindelser mellem akademisk viden/færdigheder og praktisk omsætning/refleksion og 2) tydeligere forbindelser mellem strukturelle rammer og de respektive handlemuligheder i sagstyper i socialt arbejde. Den centrale/nationale systemkvalitet kommenteres i forhold til 1) Professionshøjskolernes muligheder for at stille krav til praktiksteders funktion som læringsmiljøer, hvilket her tolkes som utilstrækkelig. Tilsvarende efterspørges klarere vilkår for det stigende antal tværprofessionelle udprøvningsne i bacheloropgaverne.

Hovedtræk i censorrapporterne - 31. august 2018 – 1. juli 2019

I perioden er der afviklet 715 prøver og indleveret 712 censorrapporter, omfattende i alt 2664 sider.

Kvantitative data

De kvantificerbare data i den anvendte censorrapport-skabelon giver følgende hovedresultater:

Vurderingen af prøvernes tilrettelæggelse som værende i overensstemmelse med formål og krav⁶:

Utilfredsstillende: 1%

Neutral: 3%

Tilfredsstillende: 95%

Ubesvaret: 1%

Vurderingen af at eksaminanderne fik en ensartet og retfærdig behandling?

Ja: 98%

Ubesvaret: 2%

Vurderingen af at mål og krav for prøven stod klart for den enkelte eksaminand?

Ja: 95%

Nej: 4%

Ubesvaret: 1%

Vurderingen af at eksamensformen var relevant?

Utilfredsstillende: 1%

Neutral: 4%

Tilfredsstillende: 94%

Ubesvaret: 1%

Vurderingen af at den afsatte prøvetid var passende (mundtlig prøve)?

Utilfredsstillende: 6%

Neutral: 14%

Tilfredsstillende: 79%

Ubesvaret: 1%

Vurdering af at gruppeprøven muliggjorde en individuel bedømmelse af eksaminandens præstation?

Ikke aktuelt – der var ikke tale om en gruppeprøve: 61%

Ubesvaret: 39%

Vurderingen af at forhold i eksaminationsforløbet gav anledning til bemærkninger?

Nej: 91%

Ja: 9%

⁶ I denne gengivelse er procenterne angivet uden decimaler.

Censorernes vurdering af eksaminationernes indholdsmæssige forbindelse til socialfaglig praksis (censorrapportens spørgsmål 3) udløser så klart det største antal uddybninger (som fritekst) – i alt 431 kommentarer. Bemærkningerne er typisk: fin sammenhæng; meget relevant; dialog og refleksion relaterede sig til socialfaglig praksis; fokus på at koble teori og praksis sammen; absolut stor faglig relevans til socialfaglig praksis; spørgsmål af stor relevans til socialfaglig praksis o.lign.

Censorrapporten som både kontrol- og udviklingsredskab

Som det allerede er angivet ovenfor udgør censorrapporterne såvel kvantitativt som kvalitativt den klart betydeligste empiri bag denne og tidligere årsberetninger. Og som i tidligere årsberetninger afspejler censorernes vurderinger ubetinget indtrykket af, at eksaminationerne på moduler med medvirken af beskikket censor afvikles efter Eksamensbekendtgørelsens og Karakterbekendtgørelsens retningslinjer. I friteksten, der er en mulighed gennem hele skemaet til censorrapporten, afgives der en lang række kommentarer – af anerkendende, rosende og kritisk karakter. Men det er ikke muligt at finde en *eneste* censorrapport, der overvejende har kritiske vurderinger af den pågældende eksamination⁷ - i form af kritiske afkrydsninger ("utilfredsstillende") eller kommentarer.

Mængden af kommentarer er omfattende. Korresponderende hermed er der væsentlig læring for interessentkredsen i dette materiale. De kontinuerlige drøftelser med censorerne (bl.a. gennem censor/kontaktmøderne) og møder med Ledernetværket tegner et billede af en række dynamikker, dilemmaer og konkrete udfordringer, der – ikke overraskende – genfindes i censorrapporterne. Det var derfor nærliggende, at lade årsberetningen forsøge en *vis kategorisering* af udsagnene, der lægger sig mest muligt op ad de kvaliteter som formuleres i Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som socialrådgiver, mål for læringsudbytte for uddannelsen til socialrådgiver, samt kvalifikationsrammen for bachelorniveau i de videregående uddannelser. Arbejdsgruppens påpegninger⁸ forholder sig til den *samlede* fremstilling i censorformandskabernes årsberetninger. Censorrapporternes kvalitative dele besvarer i udtalt grad arbejdsgruppens første punkt: status på eksamensforløb, kvalitet, samspil, relevans, employability, kvalifikationsrammen, niveau og indhold.

⁷ Variationsbredden er stor: forskellige versioneringer af mundtlig eller skriftlig udprøvnings, gruppeeksamen, tværdisciplinær udprøvnings (socialrådgiver- og sygeplejestuderende; socialrådgiver- og pædagogstuderende).

⁸ 1. Status på eksamensforløb, kvalitet, samspil, relevans, employability, kvalifikationsrammen, niveau og indhold. Se ovenfor: "Årsberetningen under forandring"

Kvalitetsbegrebet i uddannelser og professioner

Kvalitetsbegrebet optager alle organisationer. Industri, omsorg, skoler og kundskabsorganisationer satser på kvalitetssikring. Antallet af ordledstilføjelser til *kvalitet* er legio (kvalitetsudvikling, kvalitetssikring, kvalitetsstandarder, kvalitetsstyring, kvalitetsreform). Arbejdsgruppens anbefalinger er ikke særskilt konkrete på forståelsen af kvalitetsbegrebet – men rummes i den svenske kvadrant-analyse⁹, der er udviklet til at belyse relevante dele af uddannelsesområdet indholdsdele, inklusive dets dilemmaer.

Da anbefalingerne går ud over bekendtgørelser og studieordninger har formandskabet i nærværende rapport derfor valgt at anvende kvadrantanalysen som metode og analyseredskab (Bergh, 2010).

Denne metode gør en række kvalitative karakteristika synlige og giver en praktisk mulighed for at identificere mulige dilemmaer og eventuelle paradokser i en professionsbachelor-uddannelse - med en spændvidde som socialrådgiveruddannelsen (viden, færdigheder, kompetencer).

Gældende regler skal holdes og efterleves (jf. oven for), men *indholdet* i udprøvningsrummerne rummer også materiale, der unddrager sig den rene regelbaserings: f.eks. videnskabssteoretiske forankringer, forståelser og vægtning af praksis/praksisorientering/refleksion over handlemuligheder i praktisk socialt arbejde m.v. versus forståelser og vægtning af teoretiske modeller, metoder og analyse, praktisk handling og præcision i samme.

Disse forskelligheder er særdeles nærværende i censorrapporterne. Det er censorformandskabets overordnede overbevisning at censorernes forskelligheder i anslag, vægtning m.v. er omfattet af den kvalitetskvadrant (Bergh, 2010), som denne årsberetning anvender og som angiver en række grundtræk i uddannelsesresultatet: bachelor i socialrådgivning.

En censors noteringer vedr. en udprøvelse i modul 7 (praktik) anføres nedenfor til at illustrere 3 typer forståelse af kvalitet jf. Bergh 2010, der uddybes efterfølgende, i.f.t. uddannelsens samlede mål: (den indsatte nummering henviser til nedenstående inddeling i *kvalitetstyper*):

2. Dialog med institutionerne. 3. Censorformandskabets aktivitet: Møder, høringssvar m.v. 4. Karakterudtræk samt statistik fra censorindberetningerne. 5. Data på censorkorpset. 6. Kvalitetssikring af dels censorformandskabets arbejde, dels censorernes arbejde.

⁹ Efter Andreas Bergh; anførte værk.

- ”Jeg kunne som censor godt ønske mig at der i det skriftlige materiale var mere socialfagligt indhold end en casebeskrivelse, en dagsorden for den mundtlige eksamination og praktikplanen (1). For at kunne bedømme om den studerende har arbejdet relevant med læringsmålene (2), er det min vurdering, at et skriftligt materiale indeholdt eksempelvis en socialfaglig vurdering og evt. et transskriberet udsnit fra en samtale (3), ville give bedre grundlag for at vurdere hvorledes den studerende lykkedes med at koble teori med de beskrevne problemstillinger og om den studerende ved hjælp af sin socialfaglige analyse er blevet klogere på de sociale problemstillinger, beskrevet i casen (2). Ligeledes ville det være muligt at gå i dybden med kommunikationsstile/samtale-teknikker hvis den studerende kan relatere det til en bestemt samtale de har haft og som vi som bedømmere kan læse et udsnit af (3).”

Kvalitetstyperne, som de kan findes i den samlede diskurs om uddannelse (på samtlige trin og niveauer) kan inddeles som følger (Bergh, 2010)¹⁰:

1. **Uddannelseskvalitet:** rummer de klassiske og rodfæstede karakteristika, der knytter sig til kundskab, dannelse og læring gennem undervisning. Det primære målingspunkt i udprøvningsningerne har skiftet til *læringsmålene*, men disse knytter sig naturligvis stadig nært til discipliner, faglitteratur, og fagkundskab, og formidlingen af disse i en lang række kontekster. Den studerende skal ikke længere lære – og genfortælle – et *pensum*, som det har været tilfældet tidligere. Men denne kvalitetsforståelse er fortsat en trædesten og et omdrejningspunkt for det samlede kvalitetsniveau. Som sådan kan dele af uddannelses-kvalitetstypen være trængt i baggrunden af de nyere typologier - dog uden at være i åbenlys fare for at forsvinde.
2. **Resultatkvalitet:** benævnes ofte – også i bl.a. danske professionsuddannelser – som *målopfyldelseskvalitet*. De to termer er nogenlunde overlappende og relaterer sig til nyere anvendelser af nationale styringsdokumenter og -værktøjer. Uden at danne et skarpt skel til indholdet i de klassiske uddannelseskvaliteter knytter resultatkvalitetsbetragtningen sig pri-

¹⁰ Efter anførte værk.

mært til målbare størrelser i uddannelsesprocessen og -resultatet. Resultat kvalitet som begreb lægger sig tæt op ad kerneområderne i de nugældende kriterier for udprøvning i.f.t. målopfyldelse.

3. **Markedskvalitet:** rummer især betragtningsmåder, der vægter konkurrence, rolle og optræden i.f.t. borgernes problemstillinger og valgmuligheder, kollegialitet, evne og færdigheder i at *levere* i en institutionel produktion. Viden, færdigheder og kompetence, der øger bachelorens faktiske bidrag til drift og udvikling af organisationens produktion er centrale dele af den enkeltes employability.
4. **Systemkvalitet:** det politiske og centraladministrative blik på den opnåede kvalitet – tilvejebragt gennem nationale målsætninger, herunder: centrale kriterier i udprøvningsne som f.eks. læringsmål. Efterfølgende implementeringer af en vifte af teknologier til granskning af såvel strukturerer som outcome (de færdiguddannedes færdigheder/kvalitet), inspektion, standarder m.v. Eksamensafvikling efter de gældende er også omfattet af denne kvadrant – i dennes klare formulering i bekendtgørelser, samt i praktiske de praktiske, lokale rammer og vilkår, som den konkrete eksamens afholdes under. Efter aftale med Ledernetværket vil rækken af disse praktiske forhold blive formidlet i et særskilt dokument. Her som andre steder i årsberetningen kan en skarp skillelinje ikke opstilles, idet praktiske rammer m.v. kan have påvirkning på kerneelementer i eksaminationen.

Kvalitative data

Uddannelseskvalitet - eksamensforløb, niveau og indhold - eksempler fra censorrapporterne

Læringsmiljøerne består af undervisere, medstuderende, praktikere. Kvaliteterne i disse relationer er formodentlig afgørende for både studiefastholdelse, udbytte og overordnet målopfyldelse. Betydningen kommenteres i censorrapporterne:

*"Jeg var imponeret af deres faglighed i forhold til, at alle kun havde været studerende i ca. to år [...]
[Udprøvning i praktikmodulet]*

"Det er en fornøjelse at komme på [skolens navn]. Der er gennemgående en god holdånd og de ansatte har interesse i hinanden, hvilke skaber gode forudsætninger for studerende og læringsmiljø."

Fokus i udprøvningsne er læringsmålene – som de formuleres nationalt og udmøntes lokalt. Men fødekæden til disse udgøres naturligvis fortsat af engagerede undervisere og deres evne til at udpege (og anvende) relevant litteratur – og skabe læringsmæssig merværdi gennem koblingen til praksis/praktisk anvendelse/refleksion:

”Jeg fik ikke tilsendt litteraturliste forud for eksamen. Jeg efterspurgte en enkelt gang og fik svar om at eksamen tager udgangspunkt i læringsmål mv. fra studieordningerne. Og, at jeg kunne se den litteratur hver enkelt gruppe havde anvendt i litteraturliste i opgaverne. Jeg ville gerne have haft en litteraturliste for det samlede modul som forberedelse til eksamen. Blot et ønske.”

Undervisernes og dermed eksaminatorenes personlige uddannelsesmæssige baggrund, erfarings-type i.f.t. socialt arbejde m.v. er forklarligt et vilkår – i særlig grad for nyansatte:

”Jeg har været censor med to forskellige eksaminatorer med forskellige erfaringsbaggrunde. Det er oplagt at nye/uerfarne eksaminatorer ikke virker fremmede for prøvesituation, men det kan jo ikke være anderledes. Begge censorer var imødekomende og nemme at samarbejde med, hvilket bidrog til afviklingen af eksaminationen. Begge eksaminatorer gav denne censor plads til at bidrage til eksaminationen og bidrage med sin erfaring.” [Udprøvning i bacheloropgaven]

”Der manglede en viden fra underviser om socialrådgiverfaget, som bevirkede, at der ikke blev spurgt fyldestgørende samt kvalificeret ind til feltet.” [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap]

Uddannelseskvalitet kan præges af ’kampen om klasseværelset og positionen som det dominerende fag’:

”Det fremgik ikke tydeligt, i hvilket omfang de forskellige fagområder skulle ”fylde”, hvorfor eksaminationen let kom til at trække i retning af eksaminators fagområde. Alle fagområder blev dog i større og mindre grad dækket ind.” [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

”Jeg oplevede, at psykologidelen af det tværfaglige pensum var nedprioriteret.” [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap]

”De studerendes kendskab til de socialfaglige metoder og indsatser, der er relevante for de konkrete målgrupper, var i mange besvarelser meget mangelfuld og kendskabet til den retlige regulering endnu mindre. En række studerende fandt også anledning til at henvise til den ophævede persondatalov, tilsyneladende helt uvidende om GDPR [...] [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap].

”Min vurdering er gennemgående, at de studerende på [skoles navn] ikke har den fornødne viden om de forvaltningsretlige bestemmelser, herunder Forvaltningsloven, Retssikkerhedsloven, offentlighedsloven og persondataloven. Underviserne er generelt enige i min vurdering og mener, at de studerende ikke har fokus på denne del, men mere på dialogen med borgerne og den praktiske del af praktikken. De studerende har fået massiv undervisning på de første moduler under uddannelsen. Min tese er, at der er meget fokus på metoder og teori i modul 7. Når der spørges ind til helt generelle regler som eksempelvis notatpligt, aktindsigt, bisidder, partsrepræsentant, samtykke kniber det gevaldigt, hvilket jeg er lidt bekymret for, når de skal praktisere som socialrådgiver.” [Udprøvning i praktikmodulet]

Resultatkvalitet - samspil, relevans - eksempler fra censorberetningerne

Den samlede kvalitet i og af uddannelsen til socialrådgiver bør naturligvis vurderes på baggrund af samtlige kvalitetstyper (se både ovenfor og nedenfor). Hvis én af disse kvaliteter lægger sig nærmest op ad de målformuleringer, der er gældende for uddannelsen, er det formodentlig *resultatkvaliteten*, der indtager en – om end lille – særstilling. Censorrapporterne anfører tydeligt ambitionen om uddannelsen som et samlingspunkt for teori, et virksomt metodisk apparat, refleksion over sagsindhold m.v., men også den lange række af dilemmaer, som optræder i samlingspunktet:

[Censors bemærkninger indledes med mange roser til studerende og eksaminator. Herefter anføres det:] *”Eksaminanderne manglede faglig viden om arbejdsfastholdelse og næsten alle deres cases tog afsæt i sygedagpengeområdet. Flere af dem havde også svært ved at lave nogle gode analyser og gik til indsatser med det samme.” [Udprøvning i Socialt arbejde på beskæftigelsesområdet]*

”Der var tale om god eksaminatoradfærd - eksaminator var god til at stille uddybende spørgsmål. Eksaminator var god til at inddrage censor og der var godt fokus på læringsmålene og på både det

skriftlige produkt og det mundtlige produkt. Godt fokus på juraen og omsætningen ind i en social faglig kontekst." [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap]

"Det er en omfattende opgave, hvor fokus skal være på handleplansdelen. Det fokus var svært at bevare under hele eksaminationen. Især under hensyntagen til læringsmålene. Det virkede generelt svært for de studerende at lave deres egen case, koble teori på og så vurdere uden at blive for forudindtagede, moraliserende og analyserende - og for lidt reflekterende. Det virkede flere gange som om de byggede deres vurderinger på antagelser, som jeg havde svært ved at følge i forhold til den socialfaglige praksis." [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

"Selvom jeg generelt vurderer, at eksaminanderne var klar over mål og krav til prøven har jeg følgende kommentar: Alle de fire skriftlige BA-opgaver stod svagt hvad angår et centralt læringsmål i studieordningen, nærmere bestemt kompetencemålet "Reflektere over og anvise nye handlemuligheder på forskellige niveauer i socialt arbejde". I flere af opgaverne var der kun vage refleksioner og slet ingen anvisninger af handlemuligheder. En eksaminator forklarede dette ved at sige, at de studerende havde fået at vide, at de ikke behøvede at skrive om det, fordi "det tager vi ved den mundtlige prøve". Men hvis et/flere læringsmål ikke ses afspejlet i den skriftlige opgave, ja, så bør konsekvensen være, at den mundtlige del af prøven får et særligt fokus på dette/de læringsmål. Og de studerende bør være forberedt på det. Det var ikke tilfældet." [Udprøvning i bachelor-opgaven].

"Der var generelt en del fokus på at koble teorien til socialfaglig praksis (at bygge bro mellem teori og praksis) herudover fokus på, at den faglige argumentation skulle bringes i spil og ikke bare en "det synes jeg"-argumentation - uden socialfaglig ballast og fundament." [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap]

"Velplanlagte eksaminationer. Der blev taget udmærket højde for sikringen af bedømmelses-grundlaget (hvor præstationen/opnåelsen af læringsmålene var svagere blev dette fint afstemt i de uddybende spørgsmål; omvendt var der sikker progression i udprøvningen, hvor den studerende afspejlede udtalt sikkerhed og et højt læringsniveau)." [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

Udprøvningen i.f.t praktikmodulet er forholdsvis ny i kredsen af eksaminationer, hvor der medvirker ekstern censur (allokeret gennem censorkorpset). Det er censorformandskabets generelle indtryk,

at der udfoldes mange og forskelligartede bestræbelser for at øge og optimere dialogen mellem skolerne og praktikstederne – selv under vanskelige, ja, pressede vilkår for alle parter. Censorberetningerne anfører f.eks.:

”Jeg kunne som censor godt ønske mig at der i det skriftlige materiale var mere socialfagligt indhold end en casebeskrivelse, en dagsorden for den mundtlige eksamination og praktikplanen. For at kunne bedømme om den studerende har arbejdet relevant med læringsmålene, er det min vurdering, at et skriftligt materiale indeholdt eksempelvis en socialfaglig vurdering og evt. et transskriberet udsnit fra en samtale, ville give bedre grundlag for at vurdere hvorledes den studerende lykkedes med at koble teori med de beskrevne problemstillinger og om den studerende ved hjælp af sin socialfaglige analyse er blevet klogere på de sociale problemstillinger, beskrevet i casen. Ligeledes ville det være muligt at gå i dybden med kommunikationsstile/samtaleteknikker hvis den studerende kan relatere det til en bestemt samtale de har haft og som vi som bedømmere kan læse et udsnit af.”
[Udprøvning i praktik].

”De studerende har fanget praksis og var gode til at identificere dilemmaer.” [Udprøvning i praktik].

[Flere positive bemærkninger om afvikling og niveau]: *”Ja, men en eksamen med et stort område - organisation, metoder, økonomi, teori mv. De studerende skulle rundt i mange læringsmål på kort tid.”* [Udprøvning i praktik].

De overordnede grader af tilfredshed, som censorrapporterne udtrykker i de kvantitative dele af indrapporteringerne fra eksamen understøttes (naturligvis) også i mange kommentarer:

”Generelt afspejlede opgaverne god systematik i forhold til analyse og anvendelse af indsamlet data med højt videnskabsteoretisk refleksionsniveau og endvidere gode kompetencer i forhold til at analysere og reflektere med spændende anvisninger af handlemuligheder indenfor socialfaglig praksis.”
[Udprøvning i bachelor-opgaven]

”Skriftlig sted-prøve. Men god og relevant forbindelse til socialfaglig praksis.” [Udprøvning i ”Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap”]

Samlingspunktet mellem teori og praksis har naturligvis indbyggede udfordringer og kan som illustreret nedenfor føre til forskellige vurderinger mellem eksaminator og censor. Ligeledes er der en kommentar vedr. anvendelse af opgaveskabeloner, anvendt ved bachelorprojekter, der har en form,

sensorformandskabet (på det foreliggende grundlag) må tage afstand fra, da læringsmål vedr. den studerendes færdigheder og kompetencer omhandler selvstændighed i udformning og undersøgelse i projektet:

”Med henvisning til retningslinjer for mundtlig eksamen hvori det fremgår at gruppernes opgaver bl.a. skal indeholde forslag til en konkret sammenhængende indsats på to eller flere niveauer oplevede jeg at eksaminator og undertegnede vurderede de studerendes forslag til indsats meget forskelligt, hvor ut. som udgangspunkt stillede større krav til de studerende i forhold til at beskrive en konkret og sammenhængende indsats end eksaminator gjorde [...]”. [Udprøvning i Socialt arbejde på beskæftigelsesområdet]

”Svagt. Alle mine 5 opgaver var skrevet ud fra en opgaveskabelon med vægt på de akademiske metoder og perspektiver. Det socialfaglige var i flere tilfælde reduceret til enkle og simple forforståelser formuleret på få linjer, og igen i nogle tilfælde alene eller hovedsageligt undersøgt ud fra interview med få respondenter.” [Udprøvning i bachelor-opgaven]

Markedskvalitet - employability - eksempler fra censorberetningerne

Arbejdsgruppen¹¹ anbefaler den aktive anvendelse af employability, d.v.s. at uddannelsen skal integrere færdigheder, viden, forståelse og personlige egenskaber som en *beskæftigelsesegnethed* i en organisation, der arbejder med uddannelsens område. I denne kvadrantanalyse benævner vi feltet: markedskvalitet – som et særskilt, men vigtigt ’hjørne’ af uddannelseskvaliteten. For den kommende socialrådgiver udtrykker markedskvaliteten den helt afgørende ’åbning’ mod en professionel tilgang til og håndtering af borgerne, men også af træk, der demonstrerer kollegialitet, loyalitet, fagligt overskud til tværfaglige og tværsektorielle aktiviteter (hvor sådanne er et vilkår):

”Det var tydeligt, at der var fokus på samtalen med borgerne og de årsager der ligger til grund for de sociale udfordringer der blev belyst i synopsis. Der var mindre fokus på det forvaltningsretlige samt juridiske. Jeg kunne godt undre mig over, at der ikke er mere fokus på helt basale praktiske, i mødet med borger eller den unge.” [Udprøvning i Praktik]

¹¹ Se ovenfor; note 1.

”[Eksempelvis] havde ingen af de studerende skrevet noget som helst om organisationen, rammer, økonomi osv. Dette undrede mig idet de er med i læringsmålet hvortil eksaminator siger, at de tidligere i praktikken har lavet en opgave herom. Det kan jeg ikke vide og dermed bedømmer jeg jo at de ikke har vist mig noget herom.” [Udprøvning i Praktik].

” En stor del af de studerende manglede i både den skriftlige og mundtlige præstation forståelse for de strukturelle forholds (politik, økonomi) betydning for sociale problemer på individniveau. Uddannelsens vidensgrundlag, nærmere bestemt kerneområde 3, var derfor ikke afspejlet tilstrækkeligt i præstationerne. Alle studerende stod, i både den skriftlige og mundtlige præstation, svagt hvad angår et delelement i vidensgrundlagets kerneområde 1, nemlig viden om metoder i socialt arbejde. Både generelt, i form af viden om metodebegrebet, og konkret i form af viden om de metoder, der anvendes og er relevante i praksis – indenfor det felt, de studerende selv havde undersøgt.” [Udprøvning i bachelor-opgave].

”For at kunne bedømme om den studerende har arbejdet relevant med læringsmålene, er det min vurdering, at et skriftligt materiale indeholdt eksempelvis en socialfaglig vurdering og evt. et transskriberet udsnit fra en samtale, ville give bedre grundlag for at vurdere hvorledes den studerende lykkedes med at koble teori med de beskrevne problemstillinger og om den studerende ved hjælp af sin socialfaglige analyse er blevet klogere på de sociale problemstillinger, beskrevet i casen.” [Udprøvning i Praktik].

” [...] I de tilfælde hvor grupperne stod svagt var der derfor også uenighed om hvor meget den socialfaglige indsats skulle fylde i den samlede vurdering. I praksis blev det dog svært at argumentere for vægtningen af dette punkt da der var mange andre forhold ved de studerendes mundtlige præstationer og opgavernes indhold der skulle tages højde for.” [Udprøvning i Socialt arbejde på beskæftigelsesområdet].

Systemkvalitet - niveau, kvalitet, kvalifikationsrammen - eksempler fra censorberetningerne
Systemkvaliteten udgør klart den kvadrant med den største volumen i censorrapporterne, begrundet i spændvidden i systemkvaliteten. Som allerede anført formidles en række praktiske rammer og vilkår for eksamensafviklingen via et separat dokument til Ledernetværket. I denne kategori anfører censorrapporterne forhold som f.eks.: ros til skolernes studieadministrationer, fysiske rammer, for stramme eksamensplaner, formøder (f.eks. hvor kun én af to eller flere eksaminatorer deltager),

eksamensafvikling via Skype og retsstilling omkring effekten af tekniske nedbrud o.lign., håndteringsfejl, der indebærer brud på GDPR-bestemmelserne m.m.

Den centrale/nationale systemkvalitet kommer under pres, når professionshøjskolerne står alene og uden egentlig støtte til at stille krav til praktikstedernes levering af et læringsmiljø for praktisk socialt arbejde.

" [om den studerendes beskrivelse af praktikstedet] Hun beskrev hvorledes hun oplevede at blive rigtig god til at smalltalke og hvorledes det at arbejde ud fra et helhedssyn, lå meget fjernt fra det hun havde oplevet i praktikken. Hun havde haft egen sagsstamme og var mest af alt bekymret for at komme bagud fra dagens start til slut! Jeg synes dette forhold er problematisk set i forhold til de studerendes muligheder for at øve deres socialfaglighed i praksis og det afspejler sig selvfølgelig i nogle af eksaminationerne." [Udprøvning i praktik]

"God, men ikke alle studerende har lige forudsætninger for at få en god ballast i praktikken. Praktikstederne og praktikvejlederne har meget forskellige kvalifikationer og det kan mærkes i eksamenssituationen." [Udprøvning i Praktik]

Uklarheder om eksamensgrundlag og bedømmelsesgrundlag optræder i mange censorrapporter. Et særligt forhold er censorer, der ikke gives adgang til afleverede skriftlige dele af *eksamensgrundlag*. Af samme grund kan disse tekster ikke vurderes som en del af *bedømmelsesgrundlaget*.

[Censor beklager, at der ikke har været adgang for censor til at læse opgaverne] " Det kunne være rart, om der i prøveformen var indlagt tid til at censor kunne læse opgaverne, der lå forud for eksaminationen." [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

"Det var meget forstyrrende for mig som censor at man inddrager midtvejs evalueringen samt at jeg ikke har adgang til de spørgsmål som den studerende stilles. D.v.s. jeg kun har de nationale læringsmål at holde mig til imens de studerende er stillet en meget konkret opgave - derved har jeg jo ikke nogen chance for at vurdere om de rent faktisk gør det, de er blevet bedt om - eksempelvis havde ingen af de studerende skrevet noget som helst om organisationen, rammer, økonomi osv. dette undrede mig idet de er med i læringsmålet hvortil eksaminator siger, at de tidligere i praktikken har

lavet en opgave herom. Det kan jeg ikke vide og dermed bedømmer jeg jo at de ikke har vist mig noget herom.” [Udprøvning i Praktik]

”De studerende havde afleveret skriftlig opgave, som jeg som censor ikke måtte læse. Karakteren skulle gives alene på den mundtlige eksamen. Fair nok. Jeg synes bare det er ærgerligt, at skriftligt arbejde ikke bedømmes, når det nu er afleveret. Eksaminator havde læst opgaven og kendte derfor til emne og faglig forståelse forud for eksamen [...]” [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

”Jeg foreslår følgende ændringer på prøven:

- længere eksaminationstid til den enkelte eksaminand ved den mundtlige prøve
- at censor får indblik i den skriftlige opgave, som grupperne afleverer
- at der skabes en bedre kobling mellem B&U grundmodul (modul 3) og modul 9a
- at der eksamineres i forhold til færdigheder og kompetence mere end på vidensniveau.”

[Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

”I opgaveformuleringen var det beskrevet at der kunne benyttes empiri og teori. Det var uklart, om man kunne nøjes med at benytte empiri fra fx interviews, da der ikke var angivet en vægtning af forholdet mellem empiri eller teori, eller at begge dele skulle inddrages.” [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte med handicap]

”[den studerende blev] ”...beskyttet for spørgsmål omhandlende den juridiske del.” [Udprøvning i Praktik]

”Det er min vurdering at studerende, [navn] ikke fik reel mulighed for at svare på eksaminators spørgsmål. De stillede spørgsmål var af en anden og langt mere kompliceret karakter end de øvrige studerende blev stillet. Der blev for mig at se udvist markant forskelsbehandling overfor den studerende, udvist gennem afvisende kropssprog, manglende lytning når den studerende svarede, en anden type, mere komplicerede, teoretiske spørgsmål, end de øvrige studerende blev adspurgt. Formen havde karakter af eksaminator forventede paratsvar på de stillede spørgsmål. Der blev ikke taget

højde for at den studerende kunne svare på jura indenfor beskæftigelseslovgivningen.” [Udprøvning i Praktik]

Det skal bemærkes at den anførte censorrapport blev fremsendt via den såkaldte Straks-advisering i censorberetningsskemaet. Efterfølgende blev den studerende imødekommet med et ekstra eksamensforsøg.

”Der manglede en viden fra underviser om socialrådgiverfaget, som bevirkede, at der ikke blev spurgt fyldestgørende samt kvalificeret ind til feltet.” [Udprøvning i Socialt arbejde med voksne udsatte og voksne med handicap]

” Eksaminationerne tog udgangspunkt i en selvvalgt case. Formødet drøftede sikringen i, at udprøvningsne ikke blot blev en simpel udbygning af den valgte case og dens problembillede. De fleste eksaminander udviste dog solid evne til at anvende casen som udgangspunkt for tilfredsstillende/udmærkede refleksioner over et bredt, socialfagligt spektrum.” [Udprøvning i Socialt arbejde med udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap og deres familier]

Gennem mange år har det været et centralt formuleret ønske at socialrådgiveruddannelsen styrkede sin internationale orientering, bl.a. gennem adgangen til relevant praktik i udlandet. I medfør heraf bør der udvikles på den tekniske og juridiske sikkerhed vedr. udprøvningsne via Skype o.lign. teknologier. Tilsvarende bør den centrale og lokale kvalitetssikring vedr. tværprofessionelle sikres et mere solidt grundlag.

” Det var en meget relevant eksamensform ved de 10 eksaminationer hvor de studerende var til stede i rummet. De sidste 2 eksaminationer foregik via Skype, på trods af at begge de studerende var hjemme i Danmark. Teknikken drillede hvorfor vi blev forsinket, men derudover er det også min oplevelse at det er vanskeligt at give den studerende den nødvendige nonverbale opbakning og støtte under eksaminationen, da et smil eller et anerkendende nik, ikke er det samme, som når man sidder overfor hinanden. Jeg anbefaler derfor at man fra skolens side, giver mulighed for at lave en Skype eksamination om til en eksamen hvor den studerende møder op på skolen, hvis de er kommet retur til Danmark, når eksamen afholdes.” [Udprøvning i Praktik]

”Det var første eksamen mellem socialrådgiver- og sygeplejestuderende. Projektet havde en meget diffus socialfaglig profil. Det bør diskuteres hvilke fagfaglige krav der skal stilles. Den socialrådgiverstuderende demonstrerede den socialfaglige kunnen i den mundtlige del [...] Den mundtlige del burde være længere. De studerendes oplæg kunne kortes ned og derved give plads til diskussion mellem de studerende. Når projektet er svagt i en professionsfaglig betragtning skal der benyttes mere tid i den mundtlige for at afprøve den faglige del. Tværprofessionelle projekter behøver mere tid generelt [...] Jeg tror, divergensen opstod i det tværprofessionelle felt, hvor jeg vægter fagfagligheden ind i en tværprofessionel kontekst [...] Stor ros til eksaminator for balancegangen i dette vanskelige og nye felt. Kunne ønske et bedømmelsessystem til projektet som var mere opdateret” [Udprøvning i bacheloropgaven].

” Det er mit klare indtryk at jeg har læst 6 projekter, der er skåret over samme læst. De er tydeligvis udarbejdet efter samme skabelon, der leder de studerende gennem de mere akademiske/videnskabelige krav. Opgaverne ligner hinanden i struktur og indhold. Vægten synes at være lagt på de akademiske/videnskabelige krav, hvorimod bachelorprojekternes faglige indhold jf. bedømmelseskriterierne og forbindelse til en socialfaglig praksis ikke på samme måde fremstår tydeligt af de skriftlige arbejder [...] [Udprøvning i bachelor-opgaven].

Afrunding

Censorformandskabet og censorkorpset for socialrådgiveruddannelsen har al mulig grund til at have tillid til professionshøjskolernes varetagelse af uddannelsen til området. Omvendt ville det være helt usædvanligt og næppe troværdigt, såfremt der ikke fortsat blev formuleret ønsker til udvikling og forbedringer.

På tværs af de anvendte forståelser/delmængder af den samlede kvalitet i uddannelsen er der grund til at pege på en række anbefalinger:

1. Censorer retter kritik mod det, der vurderes som praktikinstitutioners manglende ansvar for kvalitetssikring i praktikforløbet gennem bl.a. progression i læring og reflektiv udvikling af professionel dømmekraft for studerende i praktik. Skolerne bør sikres bedre samarbejdsflader med kommuner, regioner, private og ngo-organisationer.

2. I lighed med andre professionsuddannelser fordrer nutiden et øget akademisk og reflektivt grundlag hos socialrådgiverne. Skolernes undervisere må tilsvarende udbygge deres viden, færdigheder og kompetencer, både i forhold til aktuelle udfordringer i den socialfaglige praksis og dermed praksisanknytning, men også i forhold til vurderinger af meningsfulde sammenhænge, med særligt fokus på ret og relevante udprøvningsformer.